ŠVOBODA СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, APRIL 16, 1993. CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 16-го КВІТНЯ 1993. Ч. 72. РІК С.

„Буде Великдень у нас, празник без горя і сльоз"

„І САМ ІСУС, НАБЛИЖИВШИСЬ, ІШОВ З НИМИ"

Архипастирське послання

До всечесного духовенства і улюблених вірних Української Православної Церкви в Америці; привіт в імені Ісуса Христа, нашого Воскресшого Господа!

Христос Воскрес!
Воістину Воскрес!

Воскресіння Христове — це найбільш радісна подія, яка не тільки наповнює нашу душу глибоким змістом, але також наближає нас до Бога — Сотворителя. Життя, смерть і воскресіння Христове відкривають нам силу Божества, бо сам Сотворитель звершив це, воскресивши Сина Свого.

Воскресший Христос з любов'ю допускає до Себе кожного, хто з вірою спішить до Нього, і готовий йти за Ним. Господь відкриває Свої раменам щоб нас обняти, потішити і вказати правдиву вартість і ціль нашого буття на землі. Він хоче, щоб наше життя було виповнене добрими ділами й любов'ю до Бога, та до ближнього. „Що я хочу — то пізнати Христа і відчути силу Його воскресіння", каже св. Павло в Посланню до Филип'ян (3:10).

Ці апостольські слова повинні стати нам, щоденною молитвою, яка піднесе нашу духовність і вплине так же на наше національне життя. І чим глибше вдумуємося у Воскресіння Христове, тим більше стаємо Його послідовниками. Ми єднаємося з Ним у св. Таїнстві Євхаристії, яке є тим влиттям здорової крови у хворий організм нашої душі.

Нехай же великодні дзвони пригадують нам не тільки цю подію, єдину в історії світу, що принесла нам невичерпне джерело радости, али нехай вони також збільшують цю радість, пригадуючи нам наші життєві перемоги над злом. А великодні пісні з народними звичаями, нехай відсвіжують і зміцнюють наші духовні сили, і збагачують дар великодніх урочистостей, як торжество з торжеств.

І кожний, хто має в серці Христа, відчує у цей Пасхальний день, так близько коло себе Христа, як відчули Його учні в дорозі до Еммаусу, коли „І Сам Ісус, наблизившись ішов з ними" (Лук. 24:15). Тоді нашим великоднім радостям не буде кінця, бо ми пізнали силу і значення Його Воскресення.

Єпископ Всеволод

Василь Щурат

На Великдень

Злинуть воскресні пісні,
Сядуть на наші поля;
Вже у весняному сні
Чує їх рідна земля.

З гір їх несе вже струмок,
Шум їх вітає в гаях:
Дай їм крилець ластівок,
Весно, дай соняшний шлях!

Звідки б не вийшов наш враг,
Зломить його наш опір;
Вгору піднятий наш стяг
Блисне вогнем нових зір.

Буде Великдень у нас,
Празник без горя і сльоз;
Руку подасть нам наш Спас,
Волю нам дасть наш Христос.

„ЩОБ РАДІСТЬ НАША СТАЛА ПОВНОЮ"

ВЕЛИКОДНЄ АРХИПАСТИРСЬКЕ ПОСЛАННЯ

Христос Воскрес!

„ви Ісуса шукаєте Назарянина розп'ятого. Він воскрес" (Мрк. 16,6).

Цю радісну вістку одержали від янгола-благовісника побожні жінки-мироносиці, що прийшли вдосвіта до гробу їхнього улюбленого Учителя, за Яким вони йшли ще з Галилеї, прислуговуючи Йому в усьому, а тепер бажали віддати Йому останню послугу — намастити миром Його мертве бездиханне Тіло після страдницької смерти на хресті поміж двох розбійників. Невимовний жаль і туга вели їх до гробу Його, турбота про те, хто відвалить їм камінь від дверей гробу, непокоїла їх, любов до Нього сильніша від смерти провадила їх у цей ранок першого дня по суботі.

І в нагороду за їхню любов і відданість вони перші побачили відвалений камінь від дверей гробу. До них перших промовив юнак у білій одежі і показав їм місце, де лежав Господь, і вони перші дізнались про Воскресіння Христове, а їхній сум і жаль перетворив на безмежну радість Сам Воскреслий Господь, промовивши до них: „Радуйтеся!"

Тому за євангельськими описами цієї події Свята Церква взиває: „Прийдіть після дивного явління, жінки-благовісниці, та скажіть Сіонові: прийми від нас радісну вість про Воскресіння Христове. Величайся, радій і веселися, Єрусалиме, побачивши Царя-Христа, що як Жених виходить із гробу" (Стихири Пасхи).

З першохристиянських часів і досі визволена Христом жінка-християнка має у Святій Церкві визначне місце, що порівнюється з жінками-мироносицями, жінками-благовісницями, бо там, де не досягає голос благовісників-чоловіків — єпископів і священиків, туди часто доходить лагідний і переконливий голос віруючого жіноцтва з проповіддю Христа, Його Святої Євангелії, Його чудес та найбільшого з них — преславного Воскресіння з мертвих після знущань і катувань, смерти хресної й похорону в новому гробі. Так було в перші віки християнства, так було довгі віки пізніше, так було в часи безбожного терору проти Церкви, Її служителів після революції 1917 року, бо побожне жіноцтво підтримувало світильник віри, благовістило тим, що були в темряві безвірства, рятувало душі дорогих їм істот — своїх чоловіків, братів, дітей і внуків. Найбільше визначилися в цьому благовісті й приведенні до Христа українські матері, які без благословення й молитви не відпускали своїх дітей ні в дорогу, ні до школи, ні до шлюбу, ні на війну.

Особливе ж місце займало побожне жіноцтво в житті відродженої Української Автокефальної Православної Церкви 1921 року; воно творило сестричні братства при храмах, було членами парафіяльних рад і повноправними учасниками церковних соборів, а своїми тілами обороняло храми від богозневажників, не допускало знімати дзвони, берегло святі ікони із зруйнованих храмів, переховувало до кращих часів святий посуд і навіть Антимінси, хоч платило за це поневірянням, арештами, засланнями, каторгами, а часто й мученицькою смертю...

Та в це радісне свято над святами перед нашими очима як живі стоять великі маси народу, зокрема українського жіноцтва в національній ноші на майдані Святої Софії, де оточений Єпископатом і сонмом священиків відправляв Божественну Літургію рідною мовою Первоієрарх УАПЦ Преосвященний Іоан в день відкриття церковного собору 5-го червня 1990 року Божого. З хоругвами, святими образами і квітами в руках та з сльозами радости на очах жіноцтво співало киянам, усій Україні, побожну пісню:

Христос воскрес. Христос воскрес!
Радість з неба сяє ясна,
Завітала Пасха красна!

І ця неземна радість передавалася від душі до душі, линула через широкі простори соборної України, підносила і втішала, вселяла в серце певність остаточного відродження України і Святої Церкви, єднала в єдине ціле всіх дітей Матері-України на всіх континентах світу...

Та за наші гріхи Господь послав нам нові випробування нашої віри, і ось наше побожне жіноцтво за свою відданість Христові і Його вірній невісті — Автокефальній Церкві — понесло нові рани на тілі своїм, боронячи знову свої храми, священиків і своїх дітей часто від „вовків у овечій шкурі", про яких Господь сказав через пророка: „Я їх не кликав, вони самі прийшли" (Іс.), і без покликання Божого намагаються панувати в Церкві, а не служити Їй.

Звернімо ж увагу на рани українського жіноцтва в обороні своїх церковних прав, просягнімо їм не лише руку християнського милосердя, а й правного захисту, апелюючи до Уряду України і до Комісії у справах віри й Церкви, доки не пізно.

Дорогі брати і сестри на Україні! Молитовно благаємо Воскреслого Господа перемінити ваш сум на радість, щоб радість ваша стала повною, і щоб радости вашої ніхто не відібрав від вас (Ів. 16,20; 22). Бо Христос воістину воскрес!

Дано на Великдень 1993 року Божого при катедрі св. ап. Андрія Первозванного в Дітройті, ЗСА.

† Елисей,
Єпископ Луцький

† Олександр,
Єпископ Уманський

Л. КРАВЧУК ЗУСТРІВСЯ З Е. ШЕВАРДНАДЗЕ

Київ (УНІАР). — В понеділок, 12-го квітня, до столиці України з дводенною візитою прибула грузинська делеґація, очолювана головою Верховної ради Грузії Едуардом Шеварднадзе. До складу делеґації увійшли: заступник голови грузинського парляменту Вахтанг Гчеуліщвілі, прем'єр-міністер Грузії Тенгіз Сігуа, міністер закордонних справ Олександер Чивкаідзе та інші офіційні особи.

В Маріїнському Палаці відбулася зустріч грузинських високих гостей з Президентом України Леонідом Кравчуком,заступником голови Верховної Ради України Василем Дурдинцем, віцепрем'єр-міністром Віктором Пинзеником, першим заступником міністра закордонних справ Миколою Макаревичем, президентом Академії Наук України Борисом Патоном та іншими офіційними особами.

Після зустрічі відбулася пресова конференція, на якій виступили Л. Кравчук і Е. Шеварднадзе. Президент України повідомив кореспондентів, що під час українсько-грузинських переговорів підписано угоду про дружбу, співпрацю і взаємну допомогу між обома державами, а також низку документів про співпрацю в галузях економіки, транспорту тощо. Сторони погоджувались в усіх обговорюваних питаннях.

Е. Шеварднадзе підкреслив, що Грузія дуже зацікавлена посиленням зв'язків з Україною. На його думку Україна має виконати особливу місію в Европі та у світі.

Керівники держав підтвердили, що обговорили питання про створення спільного нафто-газового концерну, в якому мають взяти участь Україна, Грузія, Азербайджан і, можливо, Іран. Тоді нафта і ґаз могли б надходити трубопроводом до Поті, а звідти морським шляхом до Одеси. Е. Шеварднадзе і Л. Кравчук запевнили представників преси, що під час зустрічі не обговорювалося питання закупу Грузією української зброї. Президент Кравчук повідомив, що Україна готова виступити посередником у грузинсько-абхазькому конфлікті, при наявності відповідних уповноважень Наради з Безпеки і Співробітництва в Европі або Організації Об'єднаних Націй.

У зв'язку з візитою Е. Шеварднадзе в Україні, колишній президент Республіки Грузія Звіяд Гамсахурдія надіслав відкритого листа до Президента України і до Верховної Ради України. У листі він звинувачує Е. Шеварднадзе в узурпації влади, нинішні грузинські урядові структури називає „хунтою" і вважає їх винуватцями безвладдя, голоду та кримінальної анархії. Гамсахурдія вважає, що візита Шеварднадзе до Києва дискредитує Президента і Верховну Раду України, тому він закликає керівництво України засудити „терор і вандалізм у Грузії", зірвати дипломатичні зв'язки з незаконним режимом і відновити їх із законним урядом Грузії у вигнанні, оскільки Грузія була визнана Україною ще під час існування законної влади". Лист датований 5-го квітня і підписаний: „Президент Республіки Грузія у вигнанні Звіяд Гамсахурдія".

Цей лист представники Грузії зачитали 9-го квітня в Києві на пресовій конференції, присвяченій трагічним подіям в Грузії 9-го квітня 1989 року та сьогоднішній політичній ситуації в Грузії. Грузинську сторону представляли Іраклій Чхіідзе, Ґеорґій Урбані та Гурам Петрашвілі. Вони пояснили, що одностороннє висвітлення минулих і сучасних подій в Грузії зумовлене інформаційною бльокадою з боку всіх інформаційних служб колишнього СССР і всього світу. На західній території Грузії, в

(Закінчення на стор. 6)

КРАЇНИ „ВЕЛИКОЇ СІМКИ" ДОПОМОЖУТЬ РОСІЇ

Токіо. — Реформи, які здійснює в Росії президент Боріс Єльцин, не повинні припинитися, а підтримка цих реформ напередодні референдуму 25-го квітня стане „інвестиціями в майбутнє", заявили учасники конференції міністрів закордонних справ і фінансів сімох промислово розвинутих країн у справі допомоги Росії, що відкрилася у середу, 14-го квітня, в Токіо.

Учасники конференції говорили про те, що якщо Б. Єльцина усунуть, його наступник, можливо, буде не так позитивно підходити до здійснення реформ, а зовнішньополітичний курс на співробітництво зі Заходом може змінитися. Однак домінувала точка зору, що Єльцин одержить перемогу в референдумі.

На пресовій конференції, що відбулася в перерві між засіданнями, державний секретар ЗСА Воррен Кристофер і секретар скарбу Ллойд Бентсен повідомили, що Вашінгтон закликав своїх партнерів створити фонд підтримки приватизації в Росії на 4 біл. дол. і фонд допомоги ліквідації нуклеарних озброєнь колишнього СССР. Цю ідею, заявив Л. Бентсен, уже схвалив президент Билл Клінтон і тепер обговорює її з Конґресом. Вашінґтон, за його словами, готовий виділити у фонд допомоги приватизації державних підприємств в Росії 500 міл. дол. Крім того 2 біл. дол., за американським задумом, виділять Всесвітній банк і Европейський банк реконструкції та розвитку. Ця подвійна структура відіграє важливу ролю в модернізації російських підприємств.

За словами Л. Бентсена, фонд допомоги у ліквідації нуклеарних озброєнь буде відкритий для Росії, України, Білорусі і Казахстану. Він може бути створений, якщо інші країни „сімки" підтримають американську ініціятиву. Раніше президент Клінтон вже повідомив про виділення Росії додаткових субсидій на 1.6 біл. дол.

Европейська спільнота виділила Росії у вигляді допомоги 1.8 біл. дол. Про це повідомив офіційний представник ЕС.

В АМЕРИЦІ

ЗВІТУЮЧИ ЗА ПОПЕРЕДНІЙ місяць, Департамент торгівлі стверджує, що американські покупці значно зменшили свої закупи. У березні роздрібний продаж зменшився на 1 відсоток — найбільший упадок за минулі два роки. Хоча березнева завірюха, яка мала від'ємний вплив не тільки на торговельну ділянку країни, дуже відбилася на економіці північносхідніх і південних стейтів, то аналітики побоюються, що це може бути також показником дальшого економічного занепаду.

У ВІВТОРОК, 13-ГО КВІТНЯ, губернатор Ню Джерзі Джеймс Флоріо офіційно проголосив свою кандидатуру на ще одну каденцію. Флоріо є єдиним демократичним кандидатом, що уважається додатнім фактором у його передвиборчій кампанії. Одначе на думку спостерігачів навіть це не буде мати впливу на виборців Ню Джерзі, які ще не забули його підвищення податків зараз після того, коли він був обраний губернатором стейту. Крім того, республіканські кандидати напевно у передвиборчій кампанії не один раз пригадуватимуть виборцям саме про ці податки та інші не надто популярні рішення.

РОЗГЛЯДАЮЧИ ВСІ можливості на здобуття фондів для покриття коштів президентського пляну охорони здоров'я, Білий Дім вийшов з новим проєктом так званого „карного податку". Це мав би бути окремий податок для шпиталів, лікарів та інших працівників охорони здоров'я, які перевищували б встановлені урядом видатки. Ці гроші були б тоді використані на охорону здоров'я незаможних осіб і працівників невеликих підприємств.

ОФІЦІЙНІ ЧИННИКИ Пентаґону перестерігають громадськість і родини пропавших без вісти американських вояків у В'єтнамській війні, щоби не надавали важливости новим вісткам про те, що в'єтнамський уряд не подав точного числа полонених. Вони уважають, що віднайдений документ про ці твердження є англійським перекладом з російського і може бути неточним. Тому уважають, що треба почекати поки знайдуть в'єтнамський оригінал.

НАЙНОВІШІ ОПИТИ переведені Центром віддзеркалення людей „Ню Йорк Таймсу" стверджують, що більшість американських лікарів підтримують загальний рамовий плян охорони здоров'я, що його пропонує президент Билл Клінтон. Це вперше опитували лікарів на тему пропонованих нових змін. Виказалось, що 64 відсотки твердять, що існуюча охорона здоров'я потребує „основних змін", 10 відсотків уважає, що все треба „цілковито змінити", а 24 відсотки кажуть, що існує потреба „тільки деяких незначних змін".

У ВІВТОРОК, 13-ГО КВІТНЯ, в Колюмбійському університеті в Ню Йорку проголошено нагороди Пуліцера за високу якість у ділянках журналістики, драми, літератури і музики. У журналістиці цю престижеву нагороду отримали щоденники „Вашінґтон Пост" аж три — за крайові вістки, статті та критику, „Маямі Геральд" за громадську службу в зв'язку із покриттям гураґану „Ендрю", „Лос Анджелес Таймс" за місцеві новинки пов'язані з минулорічними заворушеннями, а „Ню Йорк Таймс" і „Нюздей" за міжнародні вістки, в першу чергу за покриття громадянської війни на Балканах.

А. Медведєв здобуває перемоги

Ню Йорк. — Український тенісист світового маштабу, 18-літній Андрій Медведєв, здобув дві значні перемоги у турнірах Европи. Минулої неділі він переміг у фіналі турніру в Барсельоні, Еспанія, еспанця Серґі Бруґуеру вислідом 6-7 (7-9), 6-3, 7-5, 6-4. У чвертьфіналі Андрій елімінував Івана Лендля, а у півфіналі австрійця Томаса Мустера, обох у двох сетах.

Тиждень раніше А. Медведєв виграв турнір в Португалії, перемагаючи у фі[illegible] Карла Новачека.

У СВІТІ

СПІКЕР РОСІЙСЬКОГО парляменту Руслан Хасбулатов заявив, що законодавці не почнуть обговорювати договір Старт-2 до того часу, поки Андрей Козирєв не покине пост голови російського міністерства закордонних справ. Виступаючи на зустрічі з ветеранами збройних сил Росії, Хасбулатов заявив, що становище у голови зовнішньополітичної установи країни може займати лише людина, яка користується повагою і довір'ям народу, до яких Козарєва віднести не можна. За словами спікера, з таким міністром закордонних справ, як Козирєв, приступати до обговорення Старт-2 „було б смішно". Хасбулатов, як і значна частина російських правих, вважає Козирєва зрадником зовнішньополітичних інтересів Росії і сліпим прислужником Заходу.

ЧАСТИНИ ІРАКСЬКОЇ армії провели маневри з бойовими стрільбами на півдні країни. Як повідомляє агентство Франс Пресс, район проведення маневрів знаходиться в межах так званої південної забороненої зони. Остання була встановлена ЗСА і їх союзниками на південь від 32-ої паралелі, щоб перешкодити полетам іракських бойових літаків. У маневрах брали участь піхотні, бронетанкові і артилерійські частини. За ходом маневрів спостерігали міністер оборони Іраку генерал Алі Хасан аль Маджід і начальник генерального штабу генерал Аяд Фатіґ Халіфа. На початку квітня іракська армія провела маневри з бойовими стрільбами у центральній частині країни.

НОВИЙ ПРЕМ'ЄР-МІНІСТЕР і голова Ісламської партії Афганістану (ІПА) Ґульбеддін Гекматіяр попередив президента Раббані, що якщо теперішній кабінет міністрів не зрезигнує, „війна з незаконним кабульським урядом продовжиться". Гекматіяр і Раббані зустрічалися на початку квітня, але їх переговори ні до чого не привели. Новий прем'єр вимагає резиґнації міністра оборони Ахмеда Шах Масуда. В свою чергу, президент вважає, що заради стабільности в країні керівник однієї з великих військових груп — Масуд — повинен залишитися на своєму пості.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association Inc at 30 Montgomery Street Jersey City N J 07302
Svoboda (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200
Subscription 1 year — $40.00 6 months — $22.00 3 months — $12.00
UNA members 1 year — $15.00 Change of address — $1.00 Make check or money order payable to Svoboda
Postmaster Send address changes to
Svoboda 30 Montgomery Street Jersey City N J 07302
Tel (201) 434 0237 (201) 434 0807 (201) 434 3036
Second Class Postage paid at Jersey City N J
Передплата на рік $40.00 на півроку — $22.00 на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно За кожну зміну адреси $1.00
Чеки і money orders виставляти на Svoboda
P O Box 346 Jersey City N J 07303

Як довго Сербія продовжуватиме свої злочини?

На пресовій конференції президента Билла Клінтона 6-го квітня ц. р. виринула знову проблема брутального винищування сербами мусулман у Східній Боснії. Президент правильно закинув країнам Західньої Европи байдужність у цій справі. Він заявив, що ЗСА не будуть діяти одинцем на території Европи та не будуть самі процесуватися на форумі Ради безпеки Об'єднаних Націй.

Становище президента Клінтона виправдане на 100 відсотків. Це історичний скандал, що вже понад рік проливається кров на території колишньої Юґославії тільки тому, що Сербія прагне збройною силою примусити колишні членські країни федерації Юґославії до повороту під сербське верховодство того штучного твору, створеного під кінець Другої світової війни Йосіпом Броз-Тітом.

Коли не вдалася воєнна кампанія проти Хорватії і Словенії — вся лють Сербії обернулася проти Боснії і Герцеґовини. Минулося вже називання сербського мілітаризму і збройного експансіонізму „громадянською війною". Чули ми, що сербського президента названо воєнним злочинцем, але чули теж, що державна верхівка Сербії не має контролі над генералами, які є фактичними носіями сербського мілітаризму, спонсорованого Росією. Коренем лиха є відсутність міжнародного апарату миру. Об'єднані Нації стали так само безсилими, як була Ліґа Націй, яка сама зліквідувалася, скомпромітована Другою світовою війною. Мирові санкції, проголошувані Радою безпеки ОН проти країни, яку ця рада засудила за якісь злочини, не мають реальної сили — це показалося на прикладі Іраку і так само виявилося на прикладі Сербії. Склеюване міжнародне військо ніколи не має такої сили, щоб стати порядкуючим чинником супроти порушника миру і ладу. А втім, та жалюгідна ситуація не виправдує Західньої Европи, що вона допускає до дальшої м'ясорубки, масового насилування жінок та бомбардуван ня далекосяжним гарматним вогнем відкритих міст.

Британія, Франція, Німеччина й Італія належать до „Великої сімки" найбільш розвинених країн світу. Але вони є не тільки економічними потугами. Вони мають в рамках Північноатлантійського оборонного союзу (НАТО) величезну збройну силу. Вони, як і Америка, відмовилися вислати проти Сербії військову експедицію, мотивуючи, що тамошній гористий терен є союзником сербської чималої збройної сили і війна проти Сербії була б схожа на війну проти Північного В'єтнаму — з великими людськими втратами.

Тому західньоевропейські держави, зорганізовані в Европейській економічній спільноті, рішили зосередитися на мирових переговорах у Женеві. Невідомо, чи існує статистика — скільки разів проголошувано воєнне „перемир'я" і його зламано. Трудно зрозуміти, чому держави Европейської економічної спільноти дотепер не використали своєї мілітарної сили для переведення такої економічної бльокади Сербії, щоб вона переконала тамошніх генералів, що пора шанувати право народів свого державного самовизначення. Якщо всі мирові заходи не доводять до припинення Сербією аґресивної війни, то чи не можна поставити їй ультимат і перевести таку могутню летунську демонстрацію над Беоґрадом, щоб тамошні можновладці спам'яталися?

Затяжна війна Сербії проти Боснії і Герцеґовини, зокрема проти боснійських мусулман, — це компромітація і дискредитація демократичного світу та його гарних миролюбних гасел. Відомо, що ніхто не воює за волю чужого народу, особливо після прогри Америки, яка воювала в обороні заатакованого Південного В'єтнаму. Трудно перевести межу між здоровим національно-державним егоїзмом та каригідною байдужістю в обличчі наявного воєнного злочинства. Толерування такого злочинства ніяк не можна оправдати.

УРЯД КОМУНІСТИЧНОЇ КОРЕЇ різко критикував становище Росії, яка приєдналася до ЗСА та інших західніх країн, що намагаються змусити Корею виконувати зобов'язання в ділянці нуклеарної безпеки. Представник міністерства закордонних справ Північної Кореї заявив, що Москва повинна б зайнятися своїми власними проблемами. За його словами, Росія, яка продовжує зображати велику державу, не в стані розв'язати свої власні проблеми, зв'язані з наявністю нуклеарних озброєнь в країнах СНД.

Олександер Серафин

НАСЛІДКИ ЗМІН У СХІДНІЙ ЕВРОПІ

Розпад комуністичного режиму в Східній Европі залишив по собі порожнечу з почуттям, що бракує чогось більшого, чогось з глибшими цінностями. І народ шукає за чимсь іншим ніж комунізм чи капіталізм. Громадяни невдоволені викоріненням минулого і масовим введенням західньоевропейського капіталізму, який для них ще незрозумілий.

Найбільше непокоїть громадян Східньої Европи можливість втратити працю, позбутися охорони і купівельної спроможности. Західня Европа має свої проблеми і це зовсім не заохочує Сходу. Їх турбує питання: чому не поєднати найкращі прикмети Сходу із Заходом? Громадяни бачать, що нестійкість заступає солідарність і непохитне передрікання. Легше було руйнувати ніж змішувати старе з новим.

Давня система Східньої Европи і західній капіталізм є економічно і політично несумісні. Наслідки стають наявними. Постають нові течії — виразно націоналістичні (Німеччина) і туга за комунізмом (Росія). Надходить тривога і певна доза несподіванок із шорстким родом ринкової економіки. Громадяни Східньої Европи шукають за „капіталізмом з серцем", щоб краще промовляв до іхнього наставлення.

Економічні реформи і демократія утверджуються в Східній Европі швидше ніж це будь-хто передбачав. Правда, демократія ще дійсно не вкорінена. Немає відповідних установ. Ці, що існують, не мають публічної підтримки і взаєморозуміння. Поняття про існуючі партії не глибоке. Наприклад, на Мадярщині минулого року голосувало лише 34 від. виборців. У Польщі, ситуація була ще гірша.

Громадяни ще далі очікують багато від держави з мінімальним почуттям своїх обов'язків. Дехто думає, що високий соціяльний кошт реформ не робить демократію тривалою. Інші вважають, що не реально ставити за мету одночасно економічні реформи і демократизацію країни. Вони вважають, що уряд буде змушений вибрати одну з них і на цьому втратить демократія.

Дослідження у багатьох країнах Східньої Европи виявляють поворот до соціялізму. Більшість, цебто 70 відс. населення вважає, що держава повинна давати працю, медичну опіку, освіту, забезпечення житлом й інші послуги. Не диво, що де-не-де комуністи виграють у перевиборах. У Східній Европі творяться два роди комуністичних партій; один рід в країнах, де вже заіснувала демократія. І це не є загрозливе явище, як, наприклад, на Мадярщині. Проте інший, загрозливий вид, існує в країнах, де немає демократії, наприклад, у Румунії.

За останні три роки країни Східньої Европи перетворилися з плянових економік до частинно ринкових. Деякі колишні республіки досягнули менше з огляду на коротший час. Але є надія, що поступ буде продовжуватися. Колишні ліберали втратили свій вплив. У виборах Чехо-Словаччини в червні 1992 року, перша ґенерація дисидентів програла. Ці дисиденти символізували період часу, який більшість громадян хотіла б забути. Ці, що прийшли на їхнє місце, відносяться до будови держави з посвятою та ідеалізмом.

Европейська економічна спільнота старається досягнути договір стосовно вільної торгівлі з Росією. Це може статися протягом наступних трьох місяців. Ідуть розмови про заключення таких договорів з іншими колишніми республіками. Ці торговельні договори будуть подібні до тих, які були вже заключені з колишніми сателітніми республіками. Вони, одначе, не передбачатимуть майбутнього членства в Европейській економічній спільноті.

Експорти зі Західньої Европи до країн Центральної Европи піднеслися в 1991 році майже на три відсотки, а в 1992 році на 12 відсотків. Імпорти піднеслися на 1.5 і 9.5 відсотка. Торгівля між Західньою Европою і Співдружністю Національних Держав значно впала в 1991 році і майже не змінилася у 1992 році в порівнянні з 1991 роком.

Президент Европейського банку для перебудови і розвитку ствердив: „Відкриття залізної завіси дало кінець усім історичним виправданням, чому Европейська економічна спільнота повинна бути обмежена до західніх країн Европи". Інші впливові особи посилюють цю думку аргументами, що економічне перетворення колишніх сателітів СССР змінить карту Европи. Европейська економічна спільнота не може продовжувати існування у своїй теперішній формі.

Поділ Европи на Схід і Захід був продуктом СССР. Стабільність Німеччини і решти Европи залежатиме від успішного перетворення Східньої Европи взагалі. Не реально думати, що Европейська економічна спільнота може ізолюватися від подій на Сході.

Любарт Ліщинський

ТРИ УДАРИ ВЕЛИКОДНЬОГО ПОДЗВІННЯ

II

Бож ніде більше не пишуть так штудерно, як у Карпатах і власне там збереглася писанка, бо на долах її вже давно забули. Про все це знала ота одна єдина ґаздиня. Тому гордо і гоноровo дивилася увічі людям. Достоменно знала, що писанки в її кошелі покотяться по людських оселях, а там повернуть у душі людей пошану і цікавість до того, щоб самому взяти у руки писак і собі поволі здобувати писанкарське мистецтво. Аби не канув у Лету маленький стобарвний символ вічного вмирання і відродження, а це ж народження і воскресіння. Низький уклін тобі, мудра карпатська ґаздине! Ти своєю впевненою поставою змусила людей зрозуміти, що не пусте діло писати писанки, а то є творчість і треба до того мати не тільки вправу, а і талант. Тим ти врятувала писанки для мене, для мого батька, для моєї дитини, для цілого Львова, до якого ти вперто несла зі своїх Шешор великодні сонечка. Твої бесаги були повні їх для усіх, у кого була вразлива на красу душа, а комусь писане яєчко протерло очі, аби від того дня ніколи не дати забути, щоб несучи писанку в долоні на Великдень, привітати рідних, чи зовсім незнайомих, словами древніми, бож прозвучали вперше вони, коли Христос Воскрес.

Про це нам постійно нагадували своїм мовчанням пасхальні дзвони, срібні вербички пальм і писанки. Колишучи наші воєнні та повоєнні колиски тихо майже пошепки давали нам перші і мало не єдині науки Христової віри ті кохані феї-наші бабуні, котрі були теплими, добрими оберегами наших постріплених війною і страхом вивозів дитячих душ. Невідомо які і з чого вичаровували вони в першу чергу для нас — своїх внуків, що входили в жорстокий повоєнний світ, урочі Великодні і Різдвяні Свята. Тільки тоді, коли вони, наші кохані тихо-тихо пішли у засвіти так само тихо, як нас вчили і нам співали за ними пішла зі свят урочистість. Все було ніби так, як вони нас вчили, але таємницю вичаровування чару урочистостей знали тільки вони. Далі добрі і теплі руки вели нас до першої Сповіді, аби зі своїх рук передати у руки воїнів духовного руху опору, людей, що не підписали зречення і не склали до ніг окупанта своєї душпастирської зброї, якою було лише слово, слово Боже.

Моє покоління не давало присяги своїм нареченим перед головними вівтарями. Не для нас були урочисті орнати серед палаючих свіч. Сповідали нас, хрестили і провадили в останню дорогу не в стінах храмів зганьблених рукою сатрапів, а храмом нам була наша рідна хата. Тут уділяли нам всіх сакраментів тихі та непомітні люди, в очах яких невгасимо горів вогонь віри, надії і любови. Добро строїлось з уст о. Байрака і і своїм християнським світлом лікувало зневірені в розпуці, а часом до краю озлоблені і розтоптані душі. Кілька поколінь львів'ян будуть пам'ятати і згадувати у своїх молитвах ту незвичайну людину і сотні тих, що пішли у „північне сяйво" аби довгі роки з добровільного вибору „пасти ведмедів". Тим перемогли, що не підписали „цироґраф", не зреклися віри, ні Церкви, якій присягнули раз назавжди. Вони на щастя вижили і повернулися зі заслань, щоб далі провадити свою катакомбну, душпастирську працю.

При нагоді Свята Воскресіння Христового згадаймо їх тихою молитвою, помолимося щиро за сотні їх, у цивільних лихеньких убраньках, осінених лишень скромним епітрахилем, бо він добре давався сховати у потріпаній течці. Їх котрі , все, що приніс їм душпастирський труд, віддавали хворим і убогим, які на їх розсуд були в більшій потребі. Чим воздамо їм за ту ціну надлюдську, що заплатило наше священство за рік 1946? Скільки їх лягло у сибірську вічну мерзлоту і невинно згинуло у численних катівнях, смертю мучеників — відає тільки Бог. Пам'ятаймо, що до скону їм дзвони не грали.

Хай же їм воздасться за все, коли Великодній Благовіст розгойдає сталеві гартовані душі дзвонів і понесе їх голоси аж до неба урочистим подзвінням за душі всіх невинних, убієнних „Вічная пам'ять" тим, що пішли на хрест, а нам Христос Воскрес!

Ліна Андрієнко-Данчук

ВЕЛИКДЕНЬ

II

Чистий Страсний Четвер або Живний Страсний Тиждень.

Усі роботи мають бути закінчені до четверга. У „Живий Четвер" люди йдуть увечері на „страсті" і приносять додому запалену свічку, яку переховують до наступного року, її світять під час громовиці, вона береже у хвилини небезпеки, її зберігають із свяченою водою під іконами. Страсний Четвер зв'язаний із культом предків і повір'ям, що тоді їх душі приходять на відправу до церкви. Це день весняного очищення — існує повір'я в народі, що хто скупається до схід сонця, поки ворон дітей не купає, то буде здоровий протягом цілого року. В Чистий Четвер стрижуть дітей, щоб волосся не лізло та щоб голова не боліла. „Страсною" свічкою випалювали хрест на воротях і в хаті на сволоку — це охорона від всього злого. Колись на Україні, господарі, забивали порося в цей день і приготовляли його з хроном, тому що цей Чистий Четвер, то й м'ясо буде чисте і ніщо в нім не заведеться. Про хрін існує леґенда, що колись хрін уважали отруйною рослиною і жиди хотіли отруїти Ісуса Христа, дали Спасителеві, він їв, а потім поблагословив його і звелів християнам його їсти. Тому ми не святкуємо паски без хрону і не їмо на Великдень м'яса без хрону. Хрін має бути обов'язково, щоб закріпити здоров'я і міцним бути цілий рік, — з медичного боку, дійсно, хрін допомагає травленню і виділенню жовчі і є взагалі дуже корисним.

Руданський писав:

Несуть люди у ночовках додому свячене,
...Яйця, паску і ковбаску
Й порося печене...
І порося, як підсвинок
Та й ще й з хроном в роті...

Велика П'ятниця — люди в цей день нічого не їдять аж до виносу Плащаниці з вівтаря на середину церкви. В цей день дзвони не дзвонять, а замість дзвонів, дзвонар „виклепує" дерев'янками або дерев'яними колотками, оповіщаючи про Службу Божу, про момент виносу Плащаниці, діти вистукують ручними калатальцями. Після виносу Плащаниці, люди повертаються додому, їдять пісний обід з городини. В цей день не можна нічого робити, лише пекти паски і садити капусту, не можна танцювати ані співати — гріх.

Велика Субота. У цей день красять крашанки, на Київщині „галянять галунки", а в Карпатах „сливлять слив'янки". За народним віруванням крашанки готуються в суботу, бо з п'ятниці скоро псуються, а з суботи зберігаються протягом цілих свят. Різні кольори виробляли з трав — красять 13, бо тут є 12 апостолів і між ними Ісус Христос. Найбільше готують червоних крашанок, не годиться робити чорних, бо вони нагадують кров „лукавого". Перше фарбоване яйце зберігають, воно має лікувальну силу.

Звичай у нас робити писанки та крашанки походить ще з передхристиянських часів, при розкопках Кривушанської могили, археолог Уварів знайшов глиняні яйця. Такі яйця знайшов у 1908 році і Хвойко у розкопках на Полтавщині, вони їх підносять до трипільської культури (5.000 років) до н. Христа.

Найстаріший орнамент на писанках зберігається ще й досі. Він переважно геометричний трикутник, спіралі, кола, сорококлинці, сорок гілок — все це знаки різних ритуалів або священні числа, як сорок святих, сорок днів посту й інші.

У наш час в орнаментах писанок шукають не тільки історичного змісту, а мистецтва. Тепер, крім традиційних, зустрічаються на писанках нові, мистецьки досконаліші орнаменти, що поділяються на геометричні, рослинні, зоологічні, антропологічні та побутові, або трав'янки, гребінчики, хрестики, безконечник, або історичні та самобутньо-випадкові орнаменти, вживається багато фантазії, що є найзручнішою тематикою до писання писанок.

Щодо самого звичаю писати писанки, то в Наддніпрянській Україні він був дуже розвинений, зібрано було у Київському Музеї колекцію, яка нараховувала понад (7,000) писанок, досьогодні не збереглося ні однієї, так твердять дані. Ворожа рука, як могла так нищила всякими способами дорогоцінності культури нашого народу.

У західніх областях на Гуцульщині ще плекається мистецтво писанок, і дав би Бог, щоб там воно збереглось якнайдовше. Ще живе традиція писанок і в Закарпатській Україні, вони поступаються перед писанками Гуцульщини і наближаються до Лемківських писанок, на Лемківщині писанки пишуться у двох кольорах, або в трьох.

Є дуже багато леґенд про постання писанок і крашанок у зв'язку з приходом християнства, наприклад, „Жиди кидали камінцями на апостолів, а з них ставали крашанки, або клали на стіл білі, а вони в тій хвилині ставали кольорові, доказуючи присутність Ісуса Христа.".

Сьогодні українські писанки опанували Америку та весь світ, від Атлантійського до Тихого океану. Майже вся американська преса говорить про українські писанки і американська преса поміщує на своїх сторінках пояснення до українських писанок, американські музеї стараються придбати і зберігати у своїх музеях для прикраси українські писанки.

Писанка, за народним віруванням, має чарівну силу. Писанки дарують, вітаючи із Святом близьких і знайомих, їх несуть померлим на могилки, вони охороняють будівлі від громовиць і пожеж і мають лікувальну силу.

Найвеличнішим і найулюбленішим святом на Україні є Великдень. Це свято приносить українцеві весняний чар, приносить воскресіння думок, плянів, воно глибоко пов'язане з Воскреслим Ісусом і відповідає світоглядові українця, для якого найхарактернішою рисою є віра в перемогу Божої Правди.

Галина Маняко

Подарунок

Візьму я писанку й прийду вас привітати
З найкращим в світі воскресіння святом,
Христос Воскрес! І диво писанкове
Я подарую вам, на знак любови,
Ця писанка засяє у вашій хаті,
Немов веселка в голубих Карпатах,
І усміхнеться святом світанковим,
І озоветься в серці Бога словом.
Христос Воскрес! Тож будьте з ним єдині,
Як із любов'ю крила лебедині,
Дарую я вам диво писанкове,
Як символ невмирущої любови,
Нехай вона щодня вас звеселяє,
І скарб добра у душі вам вселяє,
Не дасть забути рідну Україну
Й гуцульську церкву в нас, на полонині,
Там навкруги ялиці, мов цариці,
Там не міліє мамина криниця,
Там на Великдень святяться паски,
А писанки в людей, немов казки.
Космацьку писанку я принесла з собою,
Як берегиню й диво сил любови,
Христос Воскрес! Воістину Воскрес!
І ллється світла злива із небес!

Віка Івченко

В еміґрації

Закрию шторами вікно
і роздумам віддамся.
Поставлю музику давно
улюбленого Брамса.
Придумаю вірші сумні
про те, що все — прийдешнє,
що весни в рідній стороні
не схожі на тутешні,
що знов наснилася чомусь
удосвіта бабуся,
що я коли навіть сміюсь,
то у душі — журюся...
Рік еміґрації, мабуть,
хворобі не зарадив.
Я глибше осягнула суть —
приреченість до зради.
Мій рідний Київ, отчий дім
красуються на сонці.
Не стали б мешкати у нім
ні шведи, ні японці.
Ще смерч чорнобильський не стих
в невидимому танку
і на кладовищах міських
заповнює ділянки...
Пісні, малюнки і вірші
загоювали нерви...
Вже всі мої товариші
з лікарні, мабуть, вмерли...
А я живу. А я пишу.
А я дивлюсь на небо,
А я надихатись спішу
за вмерлих і за себе.
А я, остання у клину,
до сонця серцем лину,
й співаю вірш про чужину,
як пісню журавлину.

29-го березня 1993 року
Міннеаполіс, ЗСА

У ВАШІНҐТОНІ ПРЕЗИДЕНТ Билл Клінтон розпочав гостру критику республіканських сенаторів за те, що гальмують прийняття його пляну на суму 19.5 біл. дол. для створення нових місць праці та стимулювання економіки взагалі. Щоби надати цьому більшої вагомости, він використав нагоду великодніх відвідин дітвори на травниках Білого Дому, де вони, як і кожного року, заходились шукати крашанок, вказуючи на дітей, підкреслив, що через гальмування прийняття його пляну республіканськими сенаторами ця дітвора стала „закладниками", маючи на думці загальне щеплення дітей.

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ З ГОРДІСТЮ ПРЕДСТАВЛЯЄ СВОЙОМУ ЧЛЕНСТВУ ТА УКРАЇНСЬКІЙ ГРОМАДІ НАЙКРАЩИХ ДІЯЧІВ-ОРГАНІЗАТОРІВ, ЯКІ У 1992 РОЦІ ПРИЄДНАЛИ 1293 НОВИХ ЧЛЕНІВ ЗАБЕЗПЕЧУЮЧИ ЇХ НА ЗАГАЛЬНУ СУМУ 10,115,700 ДОЛ. ГОЛОВНИЙ ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ ҐРАТУЛЮЄ ТА ЩИРОСЕРДЕЧНО ДЯКУЄ ЇМ ЗА ЇХНІЙ ТРУД. ЩАСТИ ВАМ БОЖЕ, ДОРОГІ СОЮЗОВЦІ І В ЦЬОМУ 1993 РОЦІ!

ГОЛОВИ ОКРУГ, ЯКИХ ВІДДІЛИ ВИКОНАЛИ КВОТУ ПРИЄДНАННЯ НОВИХ ЧЛЕНІВ НА 75 І БІЛЬШЕ ВІДСОТКІВ

ВІДДІЛИ ОКРУГИ ФІЛЯДЕЛЬФІЇ ПРИЄДНАЛИ НАЙБІЛЬШЕ ЧИСЛО — 157 НОВИХ ЧЛЕНІВ

Степан Гавриш
ФІЛЯДЕЛЬФІЯ

Тимко Бутрей
ВІЛКС БЕРИ — 114%

Володимир Гетьманський
БОСТОН — 90%

Володимир Василенко
НЮ ГЕЙВЕН — 87%

Роман Пиндус
НЮАРК — 80%

Текля Мороз
МОНТРЕАЛЬ — 78%

Павло Олексюк
ЧІКАГО — 77%

Леон Гардінк
ВУНСАКЕТ — 75%

ЧЛЕНИ „КЛЮБУ ЗАСЛУЖЕНИХ СОЮЗОВЦІВ", ЯКІ У 1992 РОЦІ ПРИЄДНАЛИ 25 ДО 49 НОВИХ ЧЛЕНІВ

496 М. Пилип'як — 38

17 Я. Билень — 35

83 С. Гавриш — 35

231 В. Пастушок — 26

164 Т. Бутрей — 25

ЧЛЕНИ „КЛЮБУ БУДІВНИЧИХ УН СОЮЗУ", ЯКІ У 1992 РОЦІ ПРИЄДНАЛИ 10 ДО 24 НОВИХ ЧЛЕНІВ

434 Олександра Дольницька — 24

388 А. Маринюк — 23

172 Л. Старух — 21

22 Гелен О. Скат — 17

174 А. Слюсарчук — 17

238 Анна Ремик — 16

155 Я. Завійський — 16

214 О. Колодій — 15

217 С. Приймак — 15

399 Р. Припхан — 14

63 М. Турко — 14

496 М. Кігічак — 13

170 В. Білик — 11

271 І. Чопко — 11

16 Проф. В. Лучків — 11

206 В. Гардінк — 10

146 Г. Корб'як — 10

173 П. Щерба — 10

ЧЛЕНИ „КЛЮБУ ВІДДАНИХ СОЮЗОВЦІВ" ЯКІ У 1992 РОЦІ ПРИЄДНАЛИ 5 ДО 9 НОВИХ ЧЛЕНІВ

269 Христина Гербеги — 9

47 Анна Гарас — 9

360 О. Гаврилюк — 9

32 В. Яців — 8

287 Данута Ясінська — 8

385 М. Крамарчук — 8 | 133 Я. Леськів — 8 | 348 Марія Макар — 8 | 37 Ольга Осередчук — 8 | 254 В. Романишин — 8 | 59 Т. Сливінський — 8 | 184 Варка Бачинська — 7 | 242 Й. Чабан — 7

427 П. Дяків — 7

8 Марія Кульчицька — 7

82 Ольга Марущак — 7

200 І. Пригода — 7

458 Д. Пищ — 7

281 М. Сірий — 7

285 О. Скібіцький — 7

375 П. Тарнавський — 7

175 Я. Базюк — 6

307 Д. Галонжка — 6

259 Юлія Гуглик — 6

88 Стефанія Гаврилюк — 6

305 Маргарета Гентош — 6

120 Е. Матіяш — 6

465 Текля Мороз — 6

125 Ґльорія Пашин — 6

43 Д. Пристай — 6

7 Гелен Словік — 6

343 Марія Сверида — 6

102 М. Бобечко — 5

162 Д. Федорійчук — 5

194 М. Юзенів — 5

245 М. Мартиненко — 5

39 І. Пиндус — 5

452 Наталія Шуя — 5

Вступайте в члени УНС

ЗНІМОК НЕ ПРИСЛАЛИ

Відд.	Організатор	Число Нових членів
379	С. Голяш	15
277	О. Гладун	12
441	Ліліян Заневич	11
432	Ярослава Зорич	11
42	Ю. Котляр	9
161	В. Гладьо	8
450	Евстахія Милянич	8
45	М. Пришляк	8
153	І. Данилів	7
139	П. Питель	6
236	Сузан Сек	6
266	В. Варшона	6
471	М. Андрухів	5
401	С. Чорній	5
163	Т. Дула	5
12	Е. Гулич	5
489	М. Грегорович	5
112	Марія Капраль	5
58	Марія Ковалевська	5
94	Галина Татарська	5

НАЙКРАЩІ ВІДДІЛИ УНСОЮЗУ, ЯКІ В 1992 РОЦІ ПРИЄДНАЛИ 10 АБО БІЛЬШЕ НОВИХ ЧЛЕНІВ

П.ч.	Відділ ч.	Місцевість	Число членів
1.	496	Сієтл, Ваш.	51
2.	17	Чікаго, Илл.	36
3.	83	Філядельфія, Па.	35
4.	231	Кемден, Н. Дж.	26
5.	164	Бервік, Па.	25
6.	172	Віппані, Н. Дж.	24
7.	434	Монтреаль, Квеб.	24
8.	388	Бей Гарбор, Фл.	23
9.	238	Бостон, Масс.	20
10.	22	Чікаго, Илл.	17
11.	155	Перт Амбой, Н. Дж.	17
12.	174	Дітройт, Миш.	17
13.	214	Нюарк, Н. Дж.	16
14.	217	Рочестер, Н. Й.	15
15.	379	Чікаго, Илл.	15

П.ч.	Відділ ч.	Місцевість	Число членів
16.	63	Форд Сіті, Па.	14
17.	277	Гартфорд, Конн.	14
18.	399	Чікаго, Илл.	14
19.	271	Елмайра, Н.Й.	12
20.	432	Торонто, Онт.	12
21.	16	Спрінг Валі, Н.Й.	11
22.	170	Джерзі Сіті, Н. Дж.	11
23.	287	Джерзі Сіті, Н. Дж.	11
24.	360	Баффало, Н.Й	11
25.	441	Форт Вілліям, Онт.	11
26.	47	Бетлегем, Па.	10
27.	146	Дітройт, Миш.	10
28.	173	Вілмінгтон, Дел.	10
29.	206	Вунсакет, Р. Ай.	10

ДОРОГІ ЗЕМЛЯКИ! ХОЧЕТЕ МАТИ СПОКІЙНУ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕНУ СТАРІСТЬ — ВСТУПІТЬ В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ!

Концерт в пам'ять Соломії Крушельницької

Завдяки старанням Відділів Союзу Українок Америки в Огайо, точніше комітету в особах Іванки Шкарупи (голова Округи СУА Огайо), Наді Дейчаківської, Дарії Городиської, Неоніли Винярської та Дори Сторожинської, в неділю, 28-го березня, в залі парафії Покрови Пресвятої Богородиці в Пармі, Огайо, відбувся добродійний концерт в пам'ять світової слави співачки Соломії Крушельницької. Весь прибуток від концерту призначений на Меморіяльний Музей Соломії Крушельницької у Львові та на будівельний фонд Українського Музею в Ню Йорку.

Хоч про Соломію Крушельницьку, як про співачку виняткових здібностей, на жаль, і досі далеко не всі ознайомлені, хочу коротко згадати про співачку.

Ще в 1978-79 роках у Києві вийшла двотомна праця „Соломія Крушельницька" — спогади, матеріяли і листування, автором якої є відомий біограф і письменник Михайло Головащенко. З цієї праці довідуємося, що Соломія Крушельницька народилася 23-го вересня 1872 року в с. Білявинці на Поділлі (Бучацький повіт) в родині греко-католицького священика Амвросія, хоч дитинство її пройшло в селі Біла коло Тернополя. Музика і співи увійшли в життя Соломії, можна сказати, з „материнським молоком", бо її мати залюбки співала скрізь — в хаті, на городі, над колискою. Ще будучи дитиною, вона вчилася грати на фортепіяні, а маючи десять років — виступала в хорі „Руської бесіди" в Тернополі, а також в сільському хорі.

Побачивши великий потяг Соломії до музики і співу, батько післав її на навчання до Львівської консерваторії, яку вона закінчила з медалею та відзнакою 1893 року. Екзаменаційна комісія записала в дипломі молодої співачки таке: „Має всі дані, щоб стати окрасою навіть першорядної сцени. Обширної скалі, дзвінкий і дуже симпатичний звук її голосу її меццо-сопрано, освіта музична, високе почуття краси, природна зовнішність сценічна постава — словом, усі прикмети, якими обдарувала її природа, заповідають їй в артистичному світі найкраще майбутнє". Майбутні роки життя і діяльности цієї вродливої дівчини цілком і повністю підтвердили ці передбачення.

Вже 14-го квітня того ж 1893 року Соломія, маючи лише 21 рік, з великим успіхом дебютує на сцені Львівської опери в ролі Леонори („Фаворитка" Г. Доніцетті), а пізніше виступає в ролі Сантуцци („Сільська честь" П. Масканьї).

Могло б здаватися, що її заповітна мрія — стати професійною оперною співачкою — здійснилася. Вона ж — солістка Львівського оперного театру. Що більше треба?

Але не такою була Соломія. Її бажання було стати не просто „доброю співачкою", але співачкою, до голосу якої прислухався б цілий світ. Але вона також була свідома того, що крім вродженого таланту до співу, треба ще багато працювати і вчитися. А для цього треба було поїхати на студії до Італії, яка в той час була свого роду Меккою для кожного, хто хотів стати першорядним співаком. Але куди поїдеш, коли нема грошей?

Знову треба було батькові ввійти в борги. Але і світ не без добрих людей. Завдяки славетній італійській співачці Джеммі Беллінчоні, яка тоді перебувала у Львові і яка сказала, що Соломія зможе безкоштовно замешкати в домі її батьків у Міляні, а також завдяки багатій англійці Александрі, якій дуже сподобався голос Соломії, співачка добилася свого — вона виїхала до Міляну вчитися співу в прославленого професора Креспі, а сценічну майстерність і міміку опанувала під керівництвом професора Конті.

Одним словом, Соломія добилася свого — дійшла до висот, про які тільки може мріяти співак. Впродовж свого життя вона проспівала десятки оперних партій, виступала в найкращих театрах та концертних залях не тільки Італії, але також Франції, Німеччини, Польщі, Росії, Еспанії, Португалії, Єгипту, Америки та інших країн. З нею залюбки бажали співати і виконувати свої ролі такі світової слави співаки, як Енріко Карузо, Матія Батістіні, Тітта Руффо, Федір Шаляпін та інші. Деякі композитори після скомпонування опери зверталися до неї з проханням виконати ролю головної героїні опери. Кращим прикладом для підтвердження цього був випадок, який стався зі славетним італійським композитором Джакомо Пуччіні.

Лютий 1904 року був одним з найважчих у житті Пуччіні. Поставлену на сцені славного на цілий світ мілянського театру „Ля Скаля" оперу „Чіо-Чіо-сан" публіка висвистала. Тріюмфальні успіхи композитора протягом багатьох років, починаючи від „Віллісів" і кінчаючи „Тоскою", швидко стали забутими. Це був тяжкий удар для композитора. Тоді Пуччіні знову взявся за перегляд опери „Чіо-Чіо-сан". Хоч опера зазнала провалу в „Ля Скалі", проте вона мусить жити! І через три місяці опера знову появилася на сцені, але вже не в „Ля Скалі", а в театрі „Ґранде" в місті Брешія. На цей раз у головній ролі мадам Батерфляй виступила вже не попередня співачка, а молода красуня з далекої України Соломія Крушельницька. На цей раз слухачі зустріли оперу з піднесенням, яке в міру розвитку дії перетворилося в загальне захоплення. А коли Крушельницька закінчила співати знамениту арію Чіо-Чіо-сан, у залі знялася буря оплесків. Пуччіні не міг стримати сліз хвилювання і вдячности. Повернувшись додому, він з усією повнотою почуттів підписав свій портрет — „Найпрекраснішій і найчарівнішій Баттерфляй. Джакомо Пуччіні, 1904" і на другий день відніс портрет Крушельницькій. (Цей портрет пізніше завжди стояв на фортепіяні в її домі).

Про „магічність" імени Соломії Крушельницької свідчить також випадок у Польщі. Наприкінці 1900 року Варшава відзначала своєрідний ювілей — 500-ту виставу опери С. Монюшка „Галька". Ця опера перетворилася на свято польської культури. І ось, не зважаючи на те, що Польща мала немало своїх добрих співачок, а також на те, що поляки ніколи не мали великої симпатії до українців, проте для виконання головної партії в опері „Галька" було запрошено українку Соломію Крушельницьку. Опера пройшла тріюмфально і здобула широкий розголос у пресі Польщі. В чому справа? „А в тому, — згадує польський письменник і перекладач Габріель Карський, — Крушельницька була феноменальною співачкою, яка крім виняткового голосу, поставленого найкращим італійським методом, мала також великий драматичний талант".

„Як жінка, — пише арґентинська піяністка і музикознавець Йозефіна Кано де П'яцінні, — Соломія Крушельницька була надзвичайно вродлива, елеґантна, з вишуканими манерами і разом з тим — безпретенсійна, щира, сердечна і доброзичлива. Вона одноково ставилася до людей будь-якого соціяльного стану, чим викликала до себе прихильність, повагу та симпатії всіх, хто її оточував".

І дуже правдоподібно, що саме завдяки своїм феноменальним прикметам, як співачки, артистки і людини, Крушельницьку запросили до Арґентини, де вона в день відзначення 100-річчя державної незалежности Арґентини 25-го травня 1910 року, в білому убранні та з арґентинським прапором в руках, в супроводі оркестри та хору урочисто проспівала арґентинський національний гимн в Буенос Айресі.

Такою була Соломія Крушельницька. Свій концертний репертуар вона завжди закінчувала українськими піснями, цим самим впроваджувала українську музику на сцени найкращих театрів світу. Своїм надзвичайним талантом вона принесла славу українському народові.

Після смерти свого чоловіка в 1939 році — італійського адвоката Чезаре Річчоні, який був також посадником міста Віяреджо, Соломія Крушельницька, видно, тужачи за рідною батьківщиною (дітей вона не мала) залишає розкішну віллу „Соломія" на узбережжі блакитно-зеленого Тиранського моря (та вілла і досі так називається), Соломія ще того ж року покинула гостинну Італію і виїхала до рідної Галичини. Прибувши до Львова, вона поселилася у власному будинку на вул. Крашевського, ч. 32, де проживали її рідні сестри Марія Дроздовська та Осипа Бандрівська. У Львові вона працювала спочатку педагогом Львівської державної консерваторії ім. Миколи Лисенка, яку вона так блискуче закінчила 51 рік перед тим, а в 1952 році, коли їй було 80 років, Вища атестаційна комісія міністерства вищої освіти СССР

(Закінчення на стор. 6)

Концерт на пошану Т. Шевченка

У неділю, 7-го березня, під патронатом Шкільної Ради при відділі КУК — Торонто, відбувся концерт шкільної молоді на пошану Тараса Шевченка.

Голова Шкільної Ради Люба Зараска, відкриваючи імпрезу, тепло привітала присутніх та висловила подяку всім учителям, які приготовили дітей до виступу, а також особам, які скоординували цей концерт: дир. Зінаїді Маєвській, вчителям Олександрі Ковалик та Анні Дрогобицькій.

Після слова інженера Ярослава Соколика, голови торонтонтської філії КУК, Л. Зараска звернулася до батьків, дідусів та бабусь, дякуючи їм, що зуміли навчити своїх дітей і внуків любови до рідного. Приготовляючись до концерту, діти мали нагоду пізнати красу та глибину слів нашого великого поета Т. Шевченка. Вона підкреслила, що вірші нашого генія в устах дітей і молоді мають особливу силу. Молоді диктори Євгенія Жигота — учениця II кляси школи ім. Лесі Українки та Юрій Когут — учень II кляси Свято- Миколаївської школи, на основі монтажу з творів Шевченка, Р. Завадовича і М. Кінасевич, мали можливість дати присутнім дійсне відчуття і розуміння творчости Великого Кобзаря.

Дуже приємним моментом під час концерту був виступ хору „Віночок" школи УНО-Захід. Можна ствердити, що дириґент Іра Дрогобицька доклала багато зусиль до чудового виконання пісень. Вона, як директор школи, не тільки проводить навчання, але плекає українську культуру в школі. При виконанні хорових точок відчувалося, що діти добре опанували технічні методи співу та правильне дихання. Треба також погратулювати Ірі Дрогобицькій за її композиторську працю і музичний талант. Хор з захопленням відспівав пісні „Слава Кобзареві", „За сонцем хмаронька пливе", „Калина", „Сонце заходить", „Ми діти козацького роду". Були також сольові виступи учнів цієї школи Наталі Чумак, Наталі Сосняк та Ані Щурко. Такий хор з молоденькими солістами рідко бачимо.

Талановита дириґентка хору „Віночок" Іра Дрогобицька.

На сцені — хор „Рідної Школи" „Віночок". Відкриває свято голова Шкільної Ради Люба Зараска.

Можна було подивляти виступ групи бандуристів під керівництвом Віктора Мішалова, який вміло підготував учнів до виступу. Пісні, які виконали юні бандуристи: „Думи мої", „Берестечко", „По діброві вітер виє", „Перебендя".

Добре були підготовані деклямації, які діти виконували з дикцією та чуттям. Їх виголошували окремі учні майже з усіх шкіл Торонто: Маріоля Мерко, Іванна Домарад, Марта Граничнa, Наталя Сосняк, Ігор Батрух, А. Кривоніс, С. Петришин, Івась Цаповський, Катруся Петришин, Юля Креховецька, Роман Гурський, Тамара Татарин, Таїса Мейсон, Христя Груненко та Ірина Чапля.

Успішно виступив хор „Поліфонія" під керівництвом Христини Гарасовської-Шевчук. Були виконані дві пісні „Бандуристе, орле сизий" та „Од села до села". А на закінчення обидва хори разом з усіма присутніми відспівали „Заповіт".

Цьогорічний концерт мав великий успіх завдяки добрій підготові, а також завдяки голові Шкільної Ради Любі Зарасці, яка завжди знаходить час на шкільні імпрези та з посвятою допомагає в їх організації. Присутні були захоплені виступами дітей і нагороджували їх рясними оплесками. Ми можемо гордитися нашою молоддю, що, живучи серед чужого довкілля, виявляє своє українське походження.

Марта Трофим-Тарновецька

Загальні збори кредитівки СУМА в Йонкерсі

В суботу, 20-го березня, Єпископ Василь Лостин поблагословив добудовані і перебудовані приміщення кредитівки в Йонкерсі у супроводі адміністратора і сотрудника о. Ігоря Міджака і о. Ігоря Стеця. З цієї нагоди Владика виголосив слово та склав побажання. Присутніх було понад 100 членів кредитівки, які відтак мали можливість оглянути приміщення, перебудову якого провадив Роман Глушко.

Після благословення нових приміщень присутні перейшли до великої залі Дому СУМ на Звичайні річні загальні збори кредитівки.

Згідно зі статутом федеральних кредитових кооператив Загальні збори відкрив голова дирекції Лев Футала та привітав Владику Лостена, о. І. Стеціва, заступника голови Ради Централі українських кредитових кооператив Америки, а також президента федеральної кредитової кооперативи „Самопоміч" з Ню Йорку д-ра Богдана Кекіша, а з ним приїхали скарбник-управитель мґр Ярослав Оберишин та інж. Любомир Зелик, а федеральну кредитову кооперативу „Самопоміч" з Пассейку представляли голова дирекції Ярослав Федун і Петро Доброскок. Українську православну кредитівку з Ню Йорку репрезентував заступник голови дирекції адвокат Валентин Поливко.

Голова дирекції Л. Футала ствердив правосильність зборів і відчитав запропонований порядок нарад, який присутні прийняли. Вставанням з місць вшановано пам'ять 12-ох померлих членів, які торік відійшли з наших рядів.

Молитву промовив Владика Василь Лостен.

Наталя Невмержицька, секретар дирекції, відчитала протокол з попередніх Загальних зборів, які присутні прийняли.

Повідомлення почав голова дирекції Лев Футала, який вказав на дальший ріст кредитівки у 1992 році. Наші активи дійшли до суми 59,722,812.08 дол. себто ми зросли на 5,187,368.00 дол., а в членстві — на 87 членів. На суспільно- громадські цілі ми виплатили 42,673.00 дол. Подякою Владиці, отцям з української католицької церкви св. Михаїла та всім членам дирекції, комісій, працівникам та членству за підтримку і довір'я голова закінчив свій звіт.

Наступним звітував скарбник-управитель Ігор Макаренко. Він ствердив, що минулий рік був роком успішним з точки зору прибутків і загального зросту. Наша балянсова сума виносила 59,722,812.00 дол. Це на 9.5% більше, ніж у 1991 році. Ощадності у 1992 році зросли на 6.7%.

Капіталізація нашої кооперативи зросла на 1,897, 714.00 дол. або на 24%, що було найвищою за весь час існування кооперативи.

За кредитову комісію звітував її голова Дмитро Івасютин. Кредитова комісія торік апробувала 239 позичок на загальну суму2,265, 578.21 дол. За 29 років діяльности нашої кооперативи кредитова комісія затвердила 4,712 позичок на суму 85,507,256.84 дол.

За інформаційну комісію звітував голова Богдан Вітюк. Він сказав, що торік комісія відбула чотири засідання, на яких завжди був присутній голова дирекції Л. Футала. Видано стінні календарі на 1993 рік. Дописи були поміщені в щоденниках „Свобода", „Америка", в тижневику „Національна Трибуна", „Сівач", у „Віснику ООЧСУ", в сумівському журналі „Крилаті", а найчастіше у „Віснику" української католицької церкви св. Михаїла в Йонкерсі і у спільних оголошеннях, що їх вміщує ЦУКА.

Видано „Запитник для членів", який кожний член може виповнити і без свого підпису вкласти до закритої скриньки.

За контрольну комісію звітував її голова Мирослав Климко. У звітному році відбулася федеральна контроля, після якої ми знову можемо уділяти морґеджові позички, бо попередньо, з огляду на відсотково великі позички на морґеджі ми були дещо обмежені з їхнім уділюванням.

Фірма Certified Public Accountants, Tierman, Bernstein &Pinchuk систематично проводила контролі нашої кредитівки. Висліди контролів виказують, що наша кредитівка стоїть на здоровому фінансовому ґрунті та добре веде працю.

Висловлено признання і подяку дирекції, комісіям та працівникам за їхній вклад праці для дальшого розвитку кредитівки.

Після звітів відбулася коротка дискусія над ними, а відтак на внесок контрольної комісії прийнято звіти до відома.

Номінаційна комісія, яка працювала в такому складі: мґр Святослав Н. Коцибала — голова, мґр Оксана Дуда й інж. Андрій Горбачевський, запропонувала, щоб до дирекції перевибрати Осипа Щура, Богдана Ковалика і Любомира Щура, а до кредитової комісії — Ігоря Макаренка. Інших внесків не було.

До інформаційної комісії переобрано Богдана Вітюка, мґра Володимира Микулу, Тересу Капітулу, Михайла Барну, інж. Петра Дуду й інж. Андрія Горбачевського.

Президіяльний стіл зборів. Звітує Л. Футала.
(Світлив Я. Кулинич).

Привітання складали д-р Богдан Кекіш від Централі українських кредитових кооператив Америки, мґр Ярослав Оберишин від федеральної кредитової кооперативи „Самопоміч" з Ню Йорку, мґр Ярослав Федун від федеральної кредитової кооперативи „Самопоміч" в Пассейку, адвокат Валентин Поливко від української православної федеральної кредитової кооперативи з Ню Йорку.

На закінчення Владика Лостен провів молитву та поблагословив перекуску, яку підготовила адміністрація Дому СУМ в Йонкерсі.

Дирекцію обрано в такому складі: Лев Футала — голова, Володимир Козіцький і Богдан Ковалик — заступники голови, Ігор Макаренко — скарбник-управитель, Ярослав Кіцюк — заступник скарбника, Наталія Невмержицька — секретарка, Роман Глушко, Осип Щур і Любомир Щур — члени.

С. К.

Наукове Товариство ім. Шевченка в Ню Йорку

запрошує членів й українське громадянство на

ДОПОВІДЬ

ПРОБЛЕМИ ДЕРЖАВИ І ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА В СУЧАСНІЙ УКРАЇНІ

яку виголосить

РОМАН ШПОРЛЮК,

професор історії України,
Гарвардський університет,

що відбудеться

в суботу, 24-го квітня 1993 р. о годині 5-ій вечора
в домі НТШ, при 63 Четверта авеню
між 9 і 10 вулицями, в Ню Йорку

УПРАВА НТШ

ПРОГРАМА

Третьої Крайової Конвенції Української Американської Координаційної Ради

1-2 травня 1993 року
на оселі „Союзівка" в Керґонксоні, Н. Й.

П'ятниця, 30-го квітня

Год. 6:00 — 10:00 веч — Реєстрація учасників

Субота, 1-го травня

Год. 8:00 — 10:00 рано — Продовження реєстрації

Год. 9:00 рано
1. Відкриття Конвенції — голова УАКРади Уляна Дячук
2. Вибір Президії Конвенції
3. Схвалення порядку нарад
4. Затвердження існуючих і добір нових членів слідуючих комісій: Верифікаційної, Номінаційної, Статутової і Резолюційної
5. Прочитання протоколу з попередньої Конвенції і його прийняття
6. Звіти членів Президії УАКРади і запити до звітів

Год. 12:30 — 2:00 Полуденок, слово Андрія Шевченка

Год. 2:00 по пол Панель п.н. „Україна і ми", участь беруть: проф. Леонід Рудницький, Євген Федоренко, Юрій Савицький і Є. Іванців

8. Звіт Верифікаційної комісії
9. Продовження запитів і дискусія над звітами
10. Звіт Контрольної комісії і уділення абсолюторії уступаючій Екзекутиві

Год. 6:00 веч 11. Наради комісій і приготування до бенкету

Год. 7:30 12. Бенкет з мистецькою програмою, промовець академік Ігор Юхновський

Год. 10:00 13. Продовження нарад комісій

Неділя, 2-го травня

Год. 9:00 рано 14. Звіти комісій: Статутової і Резолюційної і їх прийняття

15. Звіт Номінаційної комісії і вибір керівних органів УАКРади

16. Вільні внески і пропозиції

Год. 1:30 по пол. 17. Закриття Конвенції

За Екзекутиву УАКРади

д-р Роман Барановський — **секретар**
Уляна Дячук — **голова**

ОТЕЦЬ-ПАРОХ

села Вороблевичі, пов. Дрогобич,

просить колишніх громадян згаданого села, які живуть в Америці і Канаді про жертву на будову нової КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ, бо стара дерев'яна не може вмістити всіх членів, а муровану велику церкву, збудовану ґрафом Тарнавським в 1775 році для греко-католиків зайняли православні.

АДРЕСА ПАРОХА
Львівська обл.
м. Дрогобич, вул. Миру 7/2 кв. 18
Ukraine
о. Ціхоцький Іван

Товариство Приятелів Генерального Консульства України в Чикаґо, Ілл.

„КЛЮБ 500"

має шану запросити вас на

БАЛЬ БЕНЕФІС

прибуток, якого призначений на Фонд Генерального Консульства України в Чикаґо, Ілл.

Почесні гості

Посол України у ЗСА, дост.
ОЛЕГ БІЛОРУС
з дружиною ЛАРИСОЮ

Субота, 10-го травня, 1993 р. о год. 7-ій веч.
Український Культурний Осередок

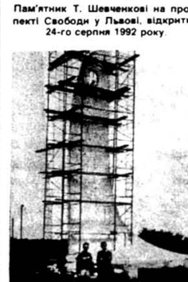
2247 W. Chicago Ave. Chicago, Ill.

* *Стрій вечірній*

В справі інформацій і зголошень просимо звертатися до слідуючих осіб:
М. Ожґа тел.: (708) 983-8693
або
Н. Павлюк тел.: (708) 527-0178

Пам'ятник Т. Шевченкові на проспекті Свободи у Львові, відкритий 24-го серпня 1992 року.

Володимир і Андрій Сухорські, львів'яни, перед Хвилею Національного Відродження, над якою працюють в Арґентині від вересня 1992 року.

КОМПЛЕКС ПАМ'ЯТНИКА ТАРАСОВІ ШЕВЧЕНКОВІ У ЛЬВОВІ ПОТРЕБУЄ ФІНАНСОВОЇ ДОПОМОГИ НА ЙОГО ВИКІНЧЕННЯ.

УКРАЇНЦІ, СТАВАЙТЕ ЙОГО ФУНДАТОРАМИ.

Ваші імена і прізвища будуть поміщені на одній із ПРОПАМ'ЯТНИХ ТАБЛИЦЬ біля монументальної ХВИЛІ НАЦІОНАЛЬНОГО ВІДРОЖЕННЯ в такому порядку:

ПОЧЕСНІ ФУНДАТОРИ — $2,000, МЕЦЕНАТИ — $1,000, ПАТРОНИ — $500, ДОБРОДІЇ — $250, СПОНСОРИ — $100.

ЦЕ БУДЕ ТРИВАЛА ПАМ'ЯТКА ПРО ВАС НА УКРАЇНІ.

Всі жертви одержать крім цього посвідки для податкових цілей. Доцьогочасні жертводавці на пам'ятник можуть додатковою пожертвою ПІДВИЩИТИ свою категорію на ПРОПАМ'ЯТНІЙ ТАБЛИЦІ.

Всі ПРОПАМ'ЯТНІ ТАБЛИЦІ будуть інавґуровані під час СВЯТОЧНОГО ВІДКРИТТЯ комплексу пам'ятника.

Листи з пожертвами просимо присилати на:
UKRAINIAN COMMITTEE
For Taras Shevchenko Monument in Lviv
2150 Bloor Street W. Suite 96-A
Toronto, Ontario, Canada M6S 1M8

Чеки просимо виписувати на:
T. SHEVCHENKO MONUMENT IN LVIV

ВСІМ ЖЕРТВОДАВЦЯМ НАША ЩИРА ДЯКА.
Торонто-Ню Йорк, березень 1993.

ЗА УКРАЇНСЬКИЙ ГРОМАДСЬКИЙ КОМІТЕТ БУДОВИ ПАМ'ЯТНИКА ТАРАСОВІ ШЕВЧЕНКОВІ У ЛЬВОВІ:

д-р Василь Іваницький, голова
Тел. (416) 239-4407
Факс: (416) 239-1526

Роман Грицина, скарбник
Тел. (416) 766-1117

о. Василь Цимбалістий, ЧСВВ, секретар. Тел. (416) 742-1632

Валентина Родак, секретар
Тел. (416) 255-8604

ЖЕРТВУЙМО НА УКРАЇНСЬКІ АМБАСАДИ

Фундація Піддержки Дипломатичних Представництв України

просить

висилати чеки на Фонд Українських Амбасад до існуючих вже льокальних громадських Комітетів, або до бюра головного скарбника на нижчеподану адресу:

Foundation in Support of Diplomatic Missions of Ukraine, Inc.
209 B Grand Ave.
Rutherford, N. J. 07070

Tel.: (201) 939-6305. **Чеки виписувати:** „Ukrainian Embassy Fund". **Fax: (201) 939-6305**

В Ню Йорку до кредитівки „Самопоміч" при Другій Авеню під контом ч: 17861-00..

Побажання

К. і Я. Росоли.

Найсердечніші і найщиріші побажання складаємо нашим дорогим родичам Катерині та Ярославові Росолам з нагоди їх золотого ювілею подружжя та бажаємо їм в щастю і здоров'ю дочекати діямантового.

Ваші кохаючі все Вас

мама — Катерина Росола, старша; діти — Марійка і Василь Панчак, Оля і Алекс Горячун, Слава та Іван Савицький, Ірена і Маріян Ванько, Івась і Мексін Росола, Дарія Яворська, Марта і Петро Штомпіль, внучки Ксеня і Данило Захарчук, Наталка і Стефан Фірко, Олесь і Ніна Горячун, Івась, Роман і Андрій Савицькі, Адам і Андрій Ванько, Михась і Марієл Росола; правнучка Софійка Захарчук.

НЕВІДОМІ ДОСІ масові поховання людей, яких стратив режим Саддама Гуссейна, знайдені в іракському Курдистані, твердить іракська опозиція. Згідно з розповсюдженою у Лондоні заявою Іракського національного конгресу, ця організація має відеозаписи братських могил поблизу міста Ербіля, де поховані не менш як 1,500 страчених — військовослужбовців і цивільних осіб. Лікарі прийшли до висновку, що вік поховань — від двох до трьох років. Агентство Ройтерс, яке повідомило про це відкриття, підкреслює, що із заяви незрозуміло, чи буде відеозапис переданий засобам масової інформації. Багдад уже неодноразово обвинувачували у порушенні прав людини і знищенні десятків тисяч курдів у кінці 1980-их років.

EUROSLAVIC EMPORIUM

86 Ridgedale Avenue, Cedar Knolls, NJ

(201) 540-1888

Запрошуємо Вас загостити

Випробувати Европейського Виробу Ковбас, Кабаносів, і Шинок, Бабок, Печива і Цукерків Вареників і Голубців Вуджених Риб

Також великий вибір українських фільмів, музичних касеток, писанок, кераміки вишивок і ниток до вишивання, та української преси.

Години: В тижні - 10 до 6 субота - 9 до 4

Українська фірма *"ОКСАНА"*

1111 East Elizabeth Ave., Linden, NJ 07036

Пропонує:

АБСОЛЮТНО НОВИЙ СПОСІБ доставлення пакунків до України

СУПЕР-ЕКСПРЕС

3 - 6 робочих днів.

"Супер-експрес" успішно працює з 5-го лютого 1993 року.

Також, "ОКСАНА" пропонує звичайне доставлення літаком

3 - 4 тижні;

доставлення морською дорогою

7 - 12 тижнів.

Телефонуйте за інформаціями та новими каталогами.

(908) 925 - 0717

В. Чорновіл у Вашінґтоні

У четвер, 25-го лютого, в Центрі стратегічних і міжнародних досліджень у Вашінгтоні виступав голова Руху Вячеслав Чорновіл.

Тему виступу В. Чорновола добре підсумував Збіґнєв Брезінський, який, представляючи публіці доповідача, заявив: „Присутність цього доповідача тут, в ЦСМД, вказує на нову дійсність української політики і дає можливість відкрито говорити про Україну. Це знак 'поступу і надії'". З. Бжезінський підкреслив, що Україна вже пройшла стадію „екстатичної емансипації" і тепер мусить боротися з важкою реальністю переходу до демократії. Він також пригадав про зовнішні тиски на Україну, наводячи для прикладу недавні затримки нафти зі сторони Росії та порівняв це до „економічної війни". З. Бжезінський сильно настоював на тому, щоб ЗСА розвинули свою окрему політику стосовно України, а не зосереджувалися виключно на допомозі Росії, ігноруючи при цьому цілковито Україну. Він відзначив також і те, що ЗСА не бачать того, що тільки допомагаючи Україні, допоможуть Росії. Негативні наслідки допомоги виключно Росії будуть помітними не тільки в Україні, але й у самій Росії. Кінець-кінцем, на думку З. Бжезінського, боротьба за чітке визначення ролі післяімперіялістичної Росії в новому світовому порядку закінчиться боротьбою за саму Европу.

З. Бжезінський представив В. Чорновола як „борця за незалежність України". Голова Руху почав свій виступ з висвітлення подій в Україні після розпаду СССР. Говорив про підписання Україною договору в Мінську, про створення Співдружности Незалежних Держав, в наслідок чого був мирний відхід від СССР. Однак, на думку В. Чорновола, Росія ніяк не може позбутися свого імперського минулого. Там у Верховній Раді сидять колишні комуністи, а СНД — це тільки інша форма колишнього СССР. Недавні виступи військових керівників Росії вказують на їхні постійні бажання величі та могутности. Беручи до уваги нестійкість Росії, Україна мусить обороняти свої національні інтереси та передумати свою позицію щодо ядерної зброї. Він твердив, що з уваги на існуючу ситуацію, вимоги України стосовно міжнародних гарантій є цілковито оправданими. „Україна не може собі дозволити тільки на обіцянки", — сказав Бжезінський.

Захід і далі залишається тільки „спостерігачем" зросту військового шовінізму в Росії. Коли йдеться про Україну, то в більшості Захід її іґнорує, незважаючи на те, що вона була б ідеальним партнером Заходу. В. Чорновіл кількакратно говорив про потребу економічної допомоги Заходу для економіки України та знищення ядерної зброї.

На запитання публіки — З. Бжезінський і В. Чорновіл — відповідали вичерпно. Коли питали про можливість нормальних відносин між Росією та Україною, то В. Чорновіл уважає, що такі відносини „приязної взаємотолерантности" повинні існувати. З. Бжезінський думає, що краще було б для обидвох країн цю неясну СНД і перейти на конкретні, ясні договори у справах торгівлі та кордонів.

Щодо можливости вступу України до Північно-Атлянтійського Оборонного Союзу (НАТО), то З. Бжезінський уважає, що це ще заскоро. Росія вважатиме це антиросійським потягненням зі сторони України та Европи і з цього приводу ще більше себе відокремить. В. Чорновіл погоджується, що ще заскоро Україні вступати до НАТО, але не погоджується з тим, що членство України в НАТО буде вважатися як антиросійське потягнення. Він, однак, надіється, що в майбутньому НАТО перетвориться на більш колективний пакт, що включатиме всі країни, навіть Росію.

Коли ще запитали про точніші вимоги ґарантій для України, то В. Чорновіл пригадав присутнім, що Україна розташована між Росією та Заходом, — є „ключевою" країною і тому потребує забезпечення у формі ґарантій.

На запит про можливість закриття радіостанції „Свобода" чи „Вільна Европа", В. Чорновіл заявив, що це його дуже турбує. На його думку, абсолютно завчасно ліквідувати згадані ґередачі, бо хоча в Україні немає цензури, існує „економічна цензура", яка не дозволяє на різноякісність та вільну виміну інформацією.

На запитання, чи може Україна щось навчитися з того, що тепер відбувається на Балканах, В. Чорновіл зовсім слушно відповів, що ситуацію в Україні зовсім не можна порівнювати до Югославії, хибащо єдиний Крим — де більшість російськомовного населення, які говорять про відокремлення, однак навіть це, згідно з доказами, є спровоковане штучно і з-поза кордонів Криму. Югославія може бути прикладом тільки того, „щоб будь-якій ситуації не дати можливости розвинутися до кровопролиття", заявив на закінчення В. Чорновіл.

Бюро УНС

Л. Кравчук...

(Закінчення зі стор. 1)

районі села Менгрелі, розташовані військові формування з прихильників Гамсахурдії. Колишній президент наказав їм підтримувати порядок на території всієї Грузії, пояснив Г. Петрашвілі. На запитання, чи можливе повернення З. Гамсахурдії до влади, І. Чхіїдзе відповів: „Це стане можливим, як тільки російські війська перестануть втручатися і зміниться міжнародна реакція". Представники Грузії повідомили, що теперішній уряд продовжує репресії проти колишніх парляментаріїв.

UKRAINE-PAC

(201) 831-1499

PACKAGE and FOOD Parcel Service

KARKA Company DEPARTMENT STORE

26 First Avenue
New York, N.Y. 10009
Tel.: (212) 473-3550

ПРЕКРАСНІ ПИСАНКИ (правдиві та дерев'яні) в різних взорах та в різних цінах.

Шевченківське свято в Норт Порті

13-го березня ц. р. в релігійно-культурному осередку наша українська громада пенсіонерів святочно і величаво вшанувала Великого Кобзаря.

Свято відкрила поетеса Ганна Черінь, культурно-освітня референтка осередку. У своєму вступному слові вона сказала, що сьогодні святкуємо не народження ані смерть Шевченка, а його славу і вічність, бо він — наш Орфей, наш Прометей, наш Пророк і наш Батько.

Головним доповідачем на святі був проф. д-р Михайло Воскобійник, якого Ганна Черінь представила як визначного громадсько-політичного діяча. Д-р М. Воскобійник зробив доповідь на тему „Тарас Шевченко — ідейний будівник незалежности України". Він розглянув декілька історично-політичних обставин, які відіграли велику ролю у формуванні державницького світогляду Тараса Шевченка. Завдяки тим обставинам, Т. Шевченко став не лише будівником, але й виріс на політичного діяча і пророка України. Українські етнічні маси зумів він перетворити в державницько думаючу націю, бо народ глибоко повірив, що „в своїй хаті своя слава і сила, і воля..."

В мистецькій частині Шевченківської академії взяли участи: Об'єднаний хор української громади Норт Порту під дириґентурою інж. П. Грабовича і при акомпаньяменті д-р Я. Грабович, декляматори Е. Гриньків, Г. Король і Я. Зелез, солісти М. Андрушко і д-р Е. Савчин, при фортепіяні Іраїда Черняк. Всі точки мистецької частини були виконані достойно та величаво, що внесло гарний настрій святочного почування та гордости за великого сина української землі Тараса Шевченка.

Своєрідним продовженням шевченківських святкувань на другий день, 14-го березня, в Осередку св. Андрія виголосив доповідь д-р Ярослав Падох на тему „На порозі 120-річчя Наукового Товариства ім. Т. Шевченка". Прелеґент розказав присутнім історію НТШ від його заснування аж по наші дні включно. „Незважаючи на великі труднощі і політичні репресії, НТШ, — сказав д-р Я. Падох, — відіграло велику ролю в українському житті, бо внесло великий вклад праці в нашу науку, літературу та культуру взагалі".

Лідія Белендюк

Юрій Логвин:

ЩИТ ВІЩОГО ОЛЕГА

Історичний комікс для середнього шкільного віку

Редактор Лариса Гуцало

Малюнки автора

Київ, видавництво дитячої літератури „Веселка", 1992, стор. 32. Ціна 2.00 дол. з пересилкою.

Можна набувати к книгарні Свободи.

Мешканці стейту Ню Джерзі зобов'язані долучити до ціни 6% продажного податку.

Адріян Кащенко:

ОПОВІДАННЯ ПРО СЛАВНЕ ВІЙСЬКО ЗАПОРОЗЬКЕ НИЗОВЕ

Коротка історія Війська Запорозького з малюнками, картами і плянами.

Оповідання для середнього та старшого шкільного віку.

Видає Редколеґія
Мистецьке оформлення Юхима Кудя
Упорядкування С. П. Пінчука
Переднє слово Олеся Гончара

Київ, видавництво „Веселка", стор. 266.
Тверда оправа, ціна 20.00 дол.

Незаслужено вилучений з української літератури в часи режиму, автор відтворив життя запорозьких козаків, їхню боротьбу з ворогами за незалежність. Зі сторінок його оповідань постає славна історія Запорозької Січі.

Можна набувати у книгарні Свободи.

Мешканці стейту Ню Джерзі зобов'язані долучити до ціни 6% продажного податку.

НАСТУПНІ ВІДПРАВЛЕННЯ ПАЧОК: 30 КВІТНЯ І 14 ТРАВНЯ

ШВИДКА ДОСТАВА ПРЯМО В РУКИ ОДЕРЖУВАЧА НА УКРАЇНІ!

$1.65 за фунт і дешевше - 5% знижка для організацій

Маємо новий склад в метрополії Нью-Йорку!

201.340.1260

ТрансУкраїна

TransUkraine Shipping Services

На свіжу могилу св. п. С. Нагірної

Рідшають, відходячи у Вічність, лави української післявоєнної еміґрації — немов призовники на поклик вищої команди. Залишають за собою печать свого духа і сліди духовних, культурних і матеріяльних надбань, що творилися героїчним зусиллям, важкою безкорисною працею, а понад усе жертвенністю та відданістю своїй Батьківщині, з лона якої вирвав їх жорстокий молох війни.

До ряду тих помітних постатей, що відійшли у храм Господній, належить постать св. п. Стефанії Нагірної, що упокоїлася 5-го лютого 193 року в Маспет, Н.Й., на 95-му році достойного, трудолюбного життя.

Стефанія Чабан-Нагірна народилася 9-го вересня 1898 року в Грималові над Збручем, західня Україна. Народну школу і вчительський семинар закінчила у Львові, рівночасно студіюючи сольоспів в Українському Музичному Інституті ім. М. Лисенка. Коротко вчителювала в школі ім. Грінченка у Львові, а одружившись з інж. Нагірним, переїхала до Праги, де закінчила Вищий Педагогічний Інститут, спеціялізуючись в українській мові і літературі під проводом визначних професорів-науковців, як Л. Білецький, В. Сімович, Володимир Січинський, Маркіян Терлецький та інших. Маючи з природи гарний, добре поставлений голос, С. Нагірна продовжувала та закінчила науку сольоспіву в чеській Державній Консерваторії в Празі 1930 року. В Празі включилася в діяльність Громади Студенток Українок стала членкою Українського Жіночого Союзу, де працювала з видатними того часу діячками, як Софія Русова, Зінаїда Мірна, Катерина Антонович, Лідія Садовська, Харитя Кононенко та ін. Діставши працю ненко та ін. Діставши працю біля Праги, завідує дівочим інтернатом, видає учнівський журнал „Зірка". В 1934 році як делеґатка Українського Жіночого Союзу брала участь у Українському Жіночому Конґресі в Станиславові, на якому виголосила реферат на тему: „Денаціоналізація українських дітей на еміґрації". Св. П. С. Нагірна дописувала теж до журналу „Жінка", що виходив у Львові. Коли постала Карпатська Україна, в 1938 році подружжя Нагірних запрошено до новозаснованої ґімназії в Рахові, навчати українську мову, літературу, історію. Вона згадувала в своїх споминах: „Було моєю великою радістю вчити молодих гуцуликів, які так дуже прагнули освіти, що деякі пішки ходили із свойого села по дві години в один бік, щоб дістатися до української ґімназії, або ночувати в когось, по четверо на однім ліжку, та заїдати сухий хліб, що приносили з хати". Але цей незабутній етап праці на рідній землі не тривав довго. Після упадку Карпатської України, перед жорстокими розправами мадярів, родина Нагірних з півторарічною донечкою Оксаною була змушена втікати голіруч через Румунію, Юґославію, Австрію назад до Праги. Тут важко було вже дістати якусь працю, але заходом приятелів запропоновано С. Нагірній — перекласти книжку для молоді. Так постав переклад „Пригоди хороброго голуба" індійського письменника Мукерджі на українську мову та ще й цикль новель музичної тематики, з яких відоме „Ададжіо", що було друковане в жіночих журналах, „Краківських Вістях". Інші новелі затратилися.

Чоловік С. Нагірної в тому часі дістав працю коректора журналу „Ост", що виходив в Берліні в 1942—1945 роках під редакцією проф. Павла Зайцева, і хоч родина Нагірних на короткий час примушена була розлучитися, все ж таки їхній матеріяльний стан покращав, і молода мати не мусіла вже віддавати дитини на цілий день до чеського притулку, як то було досі. Але й цей час короткого відруження безповоротно проминув, коли до Праги підступила червона совєтська армія. Родина Нагірних далі помандрувала, залишивши знову все особисте майно.

Тим разом життєвий шлях С. Нагірної простелився в Німеччину, до Реґенсбурґу, до табору біженців, так званого Ді-Пі. На новому місці С. Нагірна відразу включилася в громадську працю — в таборовім комітеті, в Об'єднанні Українських Жінок на еміґрації, де стала членом Головної Управи та головою крайової управи СУЖ, з рамени якої виїздила на з'їзди СУЖ, що відбувалися в Німеччині. Згодом з доручення УНРРА і ІРО організувала жіночі майстерні та мистецькі виставки. Як згадувала Покійна, українські жінки в таборах мали можливість дещо заробляти вишиванням, шиттям, а головне — мали нагоду показати чужинцям українське народне мистецтво.

У 1948 році родина Нагірних прибула до Америки та поселилася в Ню Йорку. Тут почалася важка праця задля прожитку родини, і тут спіткав болючий удар долі — смерть дорогого чоловіка. Осамітнена С. Нагірна не піддається депресії, нав'язує зв'язки з громадськими діячками, з якими працювала в Празі та Німеччині і це давало їй силу, душевне заспокоєння і поштовх до публікування дописів до жіночих журналів „Наше Життя", „Жіночий Світ" та інших. Виходить друге видання книжки „Пригоди хороброго голуба" і „Малий декляматор" під патронатом Об'єднання Письменників Дитячої Літератури. Поступово під тиском років С. Нагірна віддається праці в родині, вихованню внуків, про яких згадувала з любов'ю і ніжністю. Часто можна було бачити в тому часі в Ню Йорку, під школою св. Юра, під Пластовою домівкою чи в Українськім Музичнім Інституті дрібну постать приємної старшої пані з привітним усміхом на лиці, що терпеливо вичікувала внуків з їхніх шкільних занять.

Улюбленою ділянкою громадської праці Покійниці, де активно й віддано довгі літа працювала, був Літературно-Мистецький Клюб та Український Музичний Інститут. Довгі роки працювала головою Батьківського гуртка при УМІ, скарбником Президії і Відділу нюйоркського УМІ. Свої діловодства виконувала з незвичайною обов'язковістю. Була вона також довголітньою, взірцевою членкою Союзу Українок — 64-го Відділу в Ню Йорку.

Тож на похоронніх відправи св. п. Стефанії Нагірної прибула українська громада Ню Йорку, щоб віддати останню пошану непересічній жінці, людині високої особистої культури, одній вже з небагатьох учасниць празької школи перед Другою світовою війною. Прощали Покійну: від Союзу Українок голова 64-го Відділу Ніна Самокіш, від Літературного Клюбу — Степан Крижанівський, від Українського Музичного Інституту — Оксана Луцька, від колишніх учнів ґімназії в Модржанах — Наталія Канюґа.

На поминках від родини Покійної подякував Олесь Кузишин, найстарший внук.

Обдарував Всевишній Господь св. п. С. Нагірну довголіттям, яке вона не змарнувала, а виповнила многогранною працею для добра українського народу. Залишила в скорботі доньку Оксану Кузишин з чоловіком Богданом, трьох внуків, четверо правнуків, дальшу родину.

Оксана Луцька

Концерт...

(Закінчення зі стор. 4)

надала їй титул професора катедри сольового співу. Але 16-го листопада того ж 1952 року перестало битися серце великої співачки, людини, патріотки. І — яка іронія долі — померла вона від рака горла — того самого горла, голосові зв'язки якого вилонювали спів, що впродовж десятків років своєю красою чарував світ.

Поховали її на Личаківському цвинтарі — недалеко від могили її друга Великого Каменяра Івана Франка...

Для виконання мистецької частини концерту з Дітройту прибули мистці Христина Липецька — меццо-сопрано, Марія Лончина-Лісовська — піяністка, та Наталка Гевко — художнє читання. Крім українських пісень — „Молитви" І. Соневицького, „Вітре буйний" Г. Китастого, „Айстри" М. Лисенка, „Крилець" — В. Матюка та „Верба" М. Хоменко, Христина Липецька також проспівала оперні арії Моцарта, Шуберта, Брамса, Россіні та Томаса.

Марія Лончина-Лісовська на фортепіяні виконала „Веснянку" Ю. Рожанської, „Прелюд ч. 2, фіс-дур" В. Барвінського та „Думку-Шумку" М. Лисенка, деякі мистецькі твори Шопена, Ґрандоса, Барбера, Паганіні та Ліста. „Музикальну Кам'яницю" — спомин Уляни Любович у мистецькому виконанні прочитала Наталія Гевко. І взагалі, вся мистецька частина концерту була виконана на високому мистецькому рівні.

Д-р Уляна Мовчан

ПОШУКУЄМО **жінку**

30-40 років віку до легкої домашньої праці. Приватний покій з лазничкою. Прошу дзвонити **(201) 894-1895** по 6-ій веч.

● НА ПРОДАЖ ●

Global Trading & Investment Assoc.

ПОМЕШКАННЯ

на продаж в Києві

Тел.: (201) 375-2849, І. Мікулік

●FUNERAL DIRECTORS●

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ

ЛУІС НАЙҐРО — директор
Родина ДМИТРИК

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED

Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА.
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey.
Також займаємося похоронами на цвинтарі в Бавнд Бруку і перенесенням Тлінних Останків з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Avenue
(corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(908) 964-4222
(201) 375-5555

HURYN MEMORIALS

ВИРОБЛЯЄМО НА ЗАМОВЛЕННЯ ТА ВМОНТОВУЄМО НАЙКРАЩОЇ ЯКОСТИ

ПАМ'ЯТНИКИ

в околиці Ню Йорку, включаючи цвинтарі: св. Духа в Гамптонбурґу, Н. Й., св. Андрія в Бавнд Бруку, Н. Дж., Пайн Буш в Кергонксоні та Глен Спей, Н. Й.

Ми пропонуємо особисті послуги та поради у Вашому домі.

За двомовним представником слід телефонувати:

HURYN MEMORIALS
(Main Office)
Hamptonburgh, N.Y. 10916
Tel.: (914) 427-2684
Fax (914) 427-5443

W. WERESH
45 East 7th Street
New York, N.Y. 10003
Tel.: (212) 477-6400